У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 173. ЧЕТВЕР, 24-го ВЕРЕСНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 24, 1970 No. 173. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 23 вересня 1970

В АМЕРИЦІ

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ ЕГНЮ дебатував із провідниками студентів в справі заворушень на студентських кемпусах. В дебатах порушували справу війни у В'єтнамі. Віце-президент погодився на публічні дебати з провідниками студентів з надією, що він їх переконає в тому, що заворушеннями не можна нічого позитивного осягнути. Дебати тривали 90 мінут, але після їхнього закінчення ані віце-президент ні студенти не виявили того, що вони порозумілися. Негритянська студентка паннаЕва Джефферсон нарікає на те, що віце - президент невірно зрозумів її. Егню казав, що провиною є не виступати проти насильства і заворушень.

ПРАЦІВНИКИ Адміністрації Харчів і Ліків думають над тим, щоб обмежити споживання сахарини. Та вони не можуть цього зробити так, як це недавно зроблено з цикломатом („сайкломейтом"), бо покищо нема доказів, що сахарина спричиняє недугу пістряка у тварин, як це ствердили були зі штучним солодивом цикломатом. В справі сахарини мають вийти такі зарядження: 1. Повідомлення, скільки денно можна її споживати. 2. Обмежити скількість сахарини, що її вживається до дієтичних харчів і напоїв. 3. Дозволити продуцентам харчів і ліків обмежувати кількість сахарини.

У ВИБОРЧОМУ РОЦІ КОНҐРЕС не може нормально діяти, бо всі майже конґресмени і третина сенаторів думками перебувають не в залі нарад, а у своїх виборчих округах. Деколи нема потрібного числа конґресменів або сенаторів, щоб відбулося важне голосування. Одного разу були присутні тільки 29 сенаторів на залі. В половині жовтня мають припинити працю в Конґресі щоб його члени могли вести виборчу кампанію. Члени Конґресу мусять подбати про фінанси на виборчу кампанію, яка тепер дуже коштовна, бо дорого коштують передачі реклямових оголошень в радіо і телевізії.

ЛІВИЙ ДЕМОКРАТ проф. Джан Кеннет Гелбрейт під час сніданку з репортерами у Вашинґтоні заявив, що на найближчій Номінаційній Демократичній Конвенції не буде такої завзятої боротьби й розбиття, як в 1968 році. Гелбрейт тепер працює як професор Гарвардського Університету. Його вважають можливим кандидатом на президента, але він сам називає як демократичних кандидатів сенатора зі стейту Мейн Едмунда С. Москі сенатора Джорджа МекҐоверна та сенатора Едварда М. Кеннеді. Не згадує сенаторів Гюберта Г. Гомфрі та Юджіна МекКарті, які старалися про номінацію в 1968 році.

ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ ЧИСЛО ХВОРИХ НА МАЛЯРІЮ, як це стверджує Контрольний Центр Недуг в Атланті в Джорджії. В 1968-му році число хворих на малярію становило 2.610, а в 1969-му році це число малощо не подвоїлося і виносило 3,806 нових занедужань. Та Центр Недуг потішає населення цим, що з повищого числа тільки 1227 хворих на малярію занедужали на неї тут, а всі інші недужі прибули з В'єтаму або з Камбоджі. Занедужують на малярію ті члени збройних сил, які не споживають реґулярно протималяричних піґулок.

У СВІТІ

БРИТАНІЯ СТУРБОВАНА долею своїх громадян в Йорданії.До британійського міністерства закордонних справ викликано совєтського амбасадора Міхаіла Смірновского і звернено йому увагу на грізну ситуацію, яку створила інвазія танкового з'єднання в Сирії до Йорданії. Всі ті танки — совєтського походження. Совєти й Сирія заперечують, наче б Сирія перевела інвазію до Йорданії та твердять, що це „палестинські партизани" з осідком в Сирії пішли з допомогою своїм „братам". Але палестинські партизани ніколи не розпорядали танками.

МОСКОВСЬКІ „ІЗВЄСТІЯ" ПРИНЕСЛИ статтю за підписом „С. Ніколаєв" з закидами на адресу Америки, що вона потурає ізраїльським „вигадкам" про здогадне порушення воєнного перемир'я Єгиптом, щоб сторпедувати мирові заходи на Близькому Сході. Водночас та стаття палко заперечує закиди американської преси, начеб Совєтський Союз був насправді винуватий у порушуванні перемир'я Єгиптом та в напружуванні ситуації на Близькому Сході безперервними доставами зброї Єгиптові, Сирії й Альжирові. „Ізвєстія" називають за іменем американських коментаторів Джозефа Олсопа і Дж Друммонда, які різко критикують Москву.

У КОПЕНГАГЕНІ РОЗПОЧАЛИСЬ річні збори Міжнародного Банку для відбудови й розвитку, званого коротко Світовим Банком. Відкриття перевів данський прем'єр Гільґард Бавнсґард у приявності короля Фридерика IX і королеви Інґрід. Велику промову виголосив кол. американський секретар оборони, тепер президент Світового Банку Роберт МекНамара, який таврував непропорційно великі витрати держав на оборонні цілі в порівнянні з допомогою відсталим і голодуючим країнам. Він указував на загрозу від раптового зросту населення у світі, але хвалив факт, що вже 22 держави мають офіційні пляни на контролю народин.

У ШВЕЦІЇ СОЦІЯЛ - ДЕМОКРАТИ ПРОГРАЛИ вибори, здобувши тільки 166 посольських мандатів у 350-членному парляменті, отже втративши свою попередню безоглядну більшість. Але соціялістичний прем'єр Ольоф Пальме заявив, що він правитиме далі — з підтримкою від комуністів, які мають 17 послів, ото ж разом із соціялістами становлять більшість у парляменті. Ольоф Пальме заманіфестував свої симпатії до комунізму — признавши фінансову допомогу Північному В'єтнамові та сприяючи американським військовим дезертирам.

ТИСЯЧІ ІТАЛІЙСЬКИХ ВОЯКІВ І ПОЛІЦІЇ ВЕДУТЬ розшуки на Сицилії за 46 річним журналістом із Палерма, Мавро де Мавро, який збирав матеріяли до своїх статтей про злочинну організацію Мафію. Загально припускають, що це члени Мафії схопили того журналіста. Мафія з своїм традиційним осідком на Сицилії разураз схоплює членів багатих родин і звільняє їх за високі викупи.

ЮҐОСЛАВСЬКИЙ ДИКТАТОР ТІТО ЗАПОВІВ, що він внедовзі зречеться свого становища і замість одного свого наступника — призначить „колективний провід" в Юґославії. Тіто має 79 літ і править в Юґославії від 26-ти років.

ІЗРАЇЛЬ ЗВІЛЬНИВ усіх 450 арабських видатних громадян, що їх арештував був кругло тиждень тому на колишній арабській території, що її Ізраїль окупував в червні 1967 року.

Президент просить Конґрес схвалити закон проти студентського терору

Вашинґтон. — Президент Ніксон звернувся до Конґресу з просьбою схвалити закон, який дозволяв би Урядові негайно інтервеніювати в тих випадках на студентських кемпусах, коли там терористи студенти підпалюють університетське майно, або нищать його підкладенням бомб. Президент проситиме Конґрес про збільшення числа аґентів Федерального Бюра Інвестиґацій на 1,000 осіб. Більше число аґентів ЕфБіАй потрібне на те, щоб можна було дбати про спокій в коледжах і університетах та помогти в тій програмі, ціллю якої є поборювати повітряних піратів, які захоплюють літаки. ЕфБіАй має тепер коло 7,000 аґентів. Для більшого числа аґентів треба буде збільшити фонди, призначені для цієї аґенції. Досі Президент гадав, що самі адміністрації університетів і коледжів мають дбати про порядок у своїх школах. Тепер, після того, як невідомі злочинці підклали були бомбу під будинок Висконсинського Університету, де була армійська робітня, і де згинув науковець, що там працював, — Президент вирішив, що Федеральний Уряд мусить подбати про спокій і порядок в академічних школах. Аґенти ЕфБіАй зможуть інтервеніювати тільки в тих університетах і коледжах, які дістають федеральну підмогу. В дійсності, майже всі академічні школи користають із урядової допомоги в якійнебудь формі.

Сенат схвалив законопроєкт про чисте повітря

Вашинґтон. — Сенат голосами всіх 73-ох присутніх сенаторів схвалив законопроєкт про чисте повітря. Цей проєкт є ширший і гостріший від двох попередніх законів, які не здійснили свого завдання. Одноголосне схвалення проєкту є особистим успіхом сенатора демократа зі стейту Мейн Едмунда С. Москі, голови Сенатської Підкомісії в справах чистого повітря і чистої води. Сенатор Москі вже кілька років старається про те, щоб Конґрес схвалював закони про чисте повітря, бо це конечне для здоров'я людей. Цей законопроєкт переслали до Спільної Конґресової Конференції, де мають узгіднити його з проєктом, схваленим Палатою Репрезентантів 10-го липня ц. р. більцістю 374-ох до 1-го голосу. Передбачають завзяту боротьбу в Конференції, бо існують поважні різниці між обидвома законопроєктами. Сенатський проєкт вимагає, щоб моделі авт із 1975-го року на 90 відсотків зменшили емісію шкідливих для здоров'я людини газів, які випускають авта. В законопроєкті є численні пункти про те, як мають міста дбати про те, щоб фабрики не занечищували повітря. Проєкт передбачає високі кари для тих, що будуть порушувати закон про чисте повітря. Кари сягають до 25.000 долярів та до двох років тюрми.

Астронавт Бормен звітує про полонених ЗСА у Північному В'єтнамі

Вашинґтон. — Астронавт Франк Бормен, який перший облетів був Місяць з „Аполло 8", звітував в минулий вівторок 22 вересня перед об'єднаними палатами Конґресу про висліди своєї 25-денної місії, яку з доручення президента Ніксона перевів у справі американських полонених у Північному В'єтнамі. Бормен відвідав 25 різних країн, але висліди тієї його місії практично ніякі. Його звіт був дуже песимістичний. Він бачить єдиний шлях до звільнення полонених в мобілізації світової опінії в цій справі. Він виступив рішуче проти комуністичної тактики — робити з полонених військовиків своєрідних політичних закладників та узалежнювати їх долю від висліду політичних переговорів у справі В'єтнамського замирення. Вівтіркове засідання об'єднаних палат Конґресу відбулося задля підкреслення великої ваги, яку до цієї справи прив'язує американський нарід. Ініціятива до спільного засідання Конґресу вийшла від Крайової Ліґи родин американських воєнних полонених та тексаського мультімільйонера — філянтропа Росса Перота, який кількакратно ангажувався в акції у користь полонених.

МІСС СОЮЗІВКА 1971 І ЇЇ ДРУЖКИ

Обрана на Міс Союзівку 1971 дня 19 вересня ц. р. під час Дня Українського Народного Союзу панна Зірка Глоба (посередині) та її дружки — 1-а: Христина Мурована і 2-а: Ліля Тодор.

В Йорданії продовжується війна — ЗСА зволікають з інтервенцією

Вашинґтон. — Не вважаючи на заклик йорданського короля Ґуссейна до перемир'я — громадянська війна в Йорданії продовжується. Лідер палестинських партизанів Ясір Арафат у депеші до єгипетського президента Нассера говорив про тисячі вбитих, десятки тисяч похоронених під руїнами домів, сотні тисяч бездомних та „масакру", що її йорданські вояки переводять супроти палестинських партизанів. Арафат закликав лідерів арабських країн, щоб вони прибули до Йорданії і власними очима побачили тамошню руїну. Командування йорданських збройних сил вперше вислало проти 28-ої панцерної дивізії, яка вмаршувала з Сирії і в триденній битві розбила йорданську 40-у панцерну бриґаду, з'єднання бомбовиків. Коментатори з'ясовують, що йорданське невеличке летунство тому дотепер не брало участи в боях, бо його пільоти — це здебільша палестинці, з симпатіями до партизанів. Конференцію 14-членної Арабської Ліґи „на вершинах" в Каїро відкладено на один день, обмежившись до нарад тих арабських лідерів, які прибули до Каїро. Між ними є президент Сирії Нуреддін ель-Аттасі та йорданський прем'єр Мохаммед Дауд. З Каїро відлетіла до Амману чотиричленна делеґація, щоб посередничити між йорданським королем Гуссейном та палестинськими партизанами щодо перемир'я і замирення. Партизани твердять, що всі північні міста Йорданії, зокрема друге після Амману найбільше місто Ірбід, знаходяться в їхніх руках, але бої за ті міста продовжуються. Тим часом Захід сподівається успіхів із своєї дипломатичної акції. Британський уряд відбув двогодинну нараду, присвячену йорданській кризі. Британський амбасадор у Вашинґтоні Джан Фріман зголосився до державного секретаря Вілліяма Роджерса й поінформував його, що Британія заявилася проти збройної інтервенції в Йорданії, передбачаючи неґативні наслідки такої інтервенції для західніх інтересів у всьому арабському світі, а також тому, що Британія не має потрібних для такої військової експедиції сил. Америка такі сили має — за неофіційними даними ЗСА кинули б до Йорданії 25.000 свого війська, парашутистів і панцерні з'єднання. Але президент Ніксон заявив в минулий вівторок 22 вересня групі конґресменів, що „американський нарід не хоче другої війни і я її також не хочу". Шарж д-аффер совєтської амбасади у Вашинґтоні Юлій Воронцов поінформував Державний Департамент, що Совєти „контактуються" з сирійським урядом, нібито для того, щоб Сирія не анґажувалася в йорданській громадянській війні. Речник Державного Департаменту Роберт Мек Клоскі заявив, що вартість тих „контактів" СССР з Сирією виявиться на тому, чи Сирія відкличе з Йорданії свої панцерні війська. Про 54-ох „закладників" в руках партизанів далі нема ніяких вісток. Делеґат Міжнародного Червоного Хреста Пієр Буасіс, який виїхав був з Швайцарії через Ливан до Йорданії, вернувся до Ливану і заявив, що йому не вдалося ані зв'язатися з відповідальними за долю „закладників" партизанськими лідерами, ані теж дізнатися, де властиво знаходяться тепер „закладники".

Потверджується, що йорданський король Гуссейн звернувся до ЗСА, Британії, Франції і СССР з просьбою вжити заходів, щоб Сирія не атакувала Йорданії. Совєтський амбасадор в Об'єднаних Націях Яков Малік відкинув суґестію, щоб всі чотири великодержави зайняли в цій справі одностайне становище.

Трудно поширити Европейську Економічну Спільноту на інші країни

Брюссель. — 22 вересня ц.р. відбулися тут перші наради з представниками Норвегії, Ірляндії і Данії, які зголосили бажання приступити до могутньої західньоевропейської економічної організації, Европейська Економічна Спільнота чи пак Европейський Спільний Ринок. Належать туди Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ. Після того, як колишній французький президент де Голль двічі відкинув був старання Британії приступити до ЕЕС, новий французький уряд погодився повести в цій справі переговори з Британією. Вони ведуться окремо від названих скандинавських країн. Але зараз на першій конференції з ними виявилося, що вони, особливо Норвегія, наставлені радше на те, щоб Европейська Економічна Спільнота пристосувалася до їхніх інтересів, ані ж вони мають пристосуватись до принципів політики ЕЕСпільноти. Ось так, наприклад, засадою ЕЕСпільноти є касування митних бар'єр і всяких кордонів між названими вгорі шістьма західньо-европейськими державами, заведення в них одностайного соціяльного законодавства й вирівнювання ринку праці. Тим часом Норвегія заявила, що коли б усі членські країни ЕЕСпільноти дістали вільний доступ до риболовлі на норвежських водах, то це була б руїна для прибережного рибальського населення Норвегії. Подібні труднощі існують для данського й ірляндського хліборобства, зокрема молочарства. Проводив на тій конференції західньо-німецький міністер закордонних справ Вальтер Шеель. Наступне засідання на міністерському рівні визначено на 15 грудня ц.р.

Цієї неділі в Ню Йорку буде всенародна протестаційна маніфестація

Ген.-хор. Роман Шухевич — Тарас Чупринка

Ню Йорк. — В найближчу неділю, 27-го вересня, тут у Мангеттен Сентер при 311 Вест 34-та вулиця відбудеться вже від довшого часу заповіджена й організована українська всенародна протестаційна маніфестація, щоб – як сказано в повідомленні — у 20 річчя геройської смерти головного командира Української Повстанської Армії ген. хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки „запротестувати проти поневолення України, оґрабльовання її з природних багатств, винищування українського народу на його прадідній землі, винищування його релігії й культури та русифікації України". Маніфестація, яку влаштовує Комітет Об'єднаних Американських Українських Орґанізацій міста Ню Йорку та Крайовий Ювілейний Комітет для відзначення 20-річчя смерти ген.-хор. Т. Чупринки, запляновaна як завершення багатьох місцевих академій, що відбулися з цієї нагоди в різних місцевостях східніх стейтів Америки. До участи в Маніфестації запрошені видатні українські і американські діячі, включно з губернатором Нелсоном Рокефеллером, посадником Ню Йорку Джаном Ліндсеєм та ін. Українських достойників на цій маніфестації очолюватимуть генерали Українських Армій Павло Шандрук, Аркадій Валійський та Петро Самутин. Промову в англійській мові виголосить проф. д-р Лев Добрянський, а в українській проф. Іван Вовчук. У мистецькій частині маніфестації візьмуть участь репрезентативний хор „Думка", мистець слова Є. Курило та члени Пласту і СУМА, що виголосять збірну деклямацію. Маніфестацію відкриє голова Об'єднаного Комітету мец. Роман Гуглевич.

Відбувся 12-тий Світовий Конґрес ТУСМ

Дітройт (М.П.). — В днях 18, 19 і 20-го вересня ц.р. тут, при участі українських студентів шістьох країн в числі понад сто, відбувся 12-ий з черги Світовий Конґрес Товариства Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського, ТУСМ, та 3-ий Крайовий З'їзд ТУСМ Америки. На голову СУ ТУСМ перевибрано інж. Б. Кульчицького з Філядельфії, а на голову КУ ТУСМ Америки вибрано студента Богдана Футалу з Ню Йорку.

Світовим Конґресом проводила президія в складі: О. Рожка (Бельгія) — предсідник, І.Василик (Арґентина) — заступник предсідника, Ірина Горіх (Канада) і Ада Леґета (Америка) — секретарі. Крайовим З'їздом ТУСМ Америки провадила президія в складі: Ю. Горіх з Канади — предсідник та Тамара Рехтицька (Дітройт) і Надя Дякун (Філядельфія) — секретарі.

Численні письмові привіти провідників українських Церков, центральних і крайових організацій та усні привіти були доказом зацікавлення українського зорганізованого життя товариством ТУСМ. Звіти керівних органів СУ ТУСМ та КУ ТУСМ Америки, дебати над звітами та праця комісій виповнили першу частину Конґресу.

В програмовій сесії Конґресу була виголошена доповідь голови Сеніорату ТУСМ, проф. д-ра К. Савчука та відбувся панель із участю членів ТУСМ з міст: Монтреаль, Торонто, Чикаго, Дітройт, Філядельфія і Ню Йорк. Загальна тема

(Закінчення на стор. 4-ій)

Пластова Станиця в Ню Йорку відзначила своє 20-річчя виданням збірника

Ню Йорк. — Пластова Станиця в цьому місті, заснована 1949 року, видала п. н. „20 років, 1949-1969" збірник матеріялів, спогадів і статтей до історії тієї, найбільшої у ЗСА пластової станиці. На зміст цього збірника, попередженого словом теперішнього станичного пл. сен. Павла Дорожинського, склалися такі матеріяли: хроніка діяльности за каденціями станичних старшин, списки новацьких виховників і виховниць, короткі історії юнацьких куренів, що входять в склад Станиці, дані про діяльність гуртка Пластприяту в Ню Йорку та про Пластову Фундацію і про пластовий дім. В заключній частині збірника надруковані статті Ніни Ільницької, інж. Мирослава Раковського, інж. Петра П'ясецького, інж. Мирона Левицького, Евстахії Гойдиш, Наді Кулинич та вірші Лесі Храпливої й Уляни Близнак. Важливим доповненням збірника є ілюстраційна частина — 32 сторінки фотографій з життя Станиці, репродукованих Тимошем Білостоцьким. Зредаґувала збірник редакційна колеґія в складі: Ніна Ільницька, Ольга Кузьмович і Володимир Савчак. Обкладинку запроєктував Богдан Хомут. Створена 1949 року Пластова Станиця в Ню Йорку, яка того ж року нараховувала 37 пластунів і пластунок, збільшила кількість свого членства на 30 жовтня 1969 року до 670 членів, в тому числі 181 новаків і новачок, 225 юнаків і юначок, 149 старших пластунів (ок) і 115 сеніорів.

Ліндзі заявляє, що плянує залишити політику по цій каденції

Ню Йорк. — Нюйоркський посадник Джан В. Ліндзі сказав на пресовій конференції, що він рішився в 1973 році, коли йому скінчиться теперішня каденція, залишити зовсім політику і не старатися про вибір на якийнебудь пост. Заява Ліндзі була відповіддю на поголоски, які були щойно появилися в пресі про те, що нюйоркський посадник думає про те, щоб в 1972-му році старатися про номінацію на кандидата на президента. Він мав би кандидувати як демократ, бо деякі демократи його до цього намовляють. Ліндзі сказав журналістам: „Я вже кандидував шість разів, а коли рахувати правибори — то 8 разів, і це вже досить кандидатур для мене!" Політичний дорадник посадника, який не хоче, щоб його згадували, заявив, що так думає Ліндзі тепер, але що він зробить в 1973 році, того ніхто не знає, навіть сам Ліндзі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Подорож Ніксона

На найближчу неділю заповіджено відлет президента Ніксона з Вашинґтону на 8-денні відвідини до Італії, Еспанії, Юґославії й Британії, з нарадами в південній головній квартирі НАТО в Неаполі та участю у маневрах Шостої фльоти на Середземному морі. Відомий коментатор Дейвід Лоренс назвав ту подорож „таємничою", вказавши на цілу низку важливих внутрішніх подій в Америці, які, властиво, вимагали б приявности Президента у Білому Домі: страйк в автомобільному промислі, закінчування конґресових нарад, передвиборчий час.

Загально вважають, що головною ціллю тієї подорожі було продемонструвати стурбованість Америки зростом совєтської морської сили на Середземному морі. Але 15 вересня, коли вперше заповіджено виїзд Ніксона, міжнародна ситуація стояла ще під знаком можливости ізраїльсько - арабського замирення, отож під знаком можливости заспокоєння в обширі Середземного моря. Минулого тижня той образ радикально змінився. Ґолда Меїр рішуче заявила в Білому Домі, що Ізраїль не вернеться до мирових розмов з Єгиптом, порушником воєнного перемир'я. Водночас громадянська війна в Йорданії та інтервенція Сирії в користь палестинських партизанів захитали престолом поміркованого й прозахідного короля Гуссейна в Йорданії. Коли б на місце Гуссейна прийшов комунофільський режим, подібний до режимів у Сирії й Альжирі, Совєти ще більше закріпили б свої впливи на Близькому Сході і загроза для існування Ізраїлю стала б ще реальнішою. Маючи це на увазі, Америка перевела приготування до збройної інтервенції в Йорданії, яка, зрештою, ледве чи осягнула б політичні цілі; бо вона напевно ще більше зрадикалізувала б арабський світ.

Коли б у Москві вирішили, що треба далі підтримувати Сирію й палестинських партизанів і протиставитися американській інтервенції в Йорданії, то світ опинився б напередодні третьої світової війни. Тоді ледве чи президент З'єднаних Стейтів міг би виїхати поза межі цієї країни. Покищо ситуація ще не така грізна. Але не слід дивуватися, якщо в останній хвилині та подорож буде відкликана. Тоді це буде знак, що над світом нависла загроза катаклізму.

Совєтське судівництво

Один за другим, у різних „республіках" Совєтського Союзу, а найчастіше в Україні, відбуваються судові процеси, які мають на меті не так покарати обвинувачуваних, як залякувати населення новочасної московської імперії. За останнє півріччя такі процеси відбулися в Україні, в Казахстані, в Естонії, а тепер і в Росії — в Ленінграді. Характерно, що совєтська преса не подає, як правило, висоти засуду обвинувачених, приписуючи їм, теж як правило, співпрацю з гітлерівцями - фашистами під час другої світової війни, від закінчення якої вже минуло чверть століття.

Совєтська преса з 16-17 вересня ц. р. повідомила у всіх своїх виданнях різними мовами, що „судовий процес над п'ятьма колишніми фашистськими карателями, обвинуваченими у найтяжчих злочинах, вчинених у роки великої вітчизняної війни проти совєтського народу, почався у Трибуналі Ленінградської військової округи". Всі підсудні були в совєтській армії й опинились у полоні в той час, коли здавались цілі полки. Вони обвинувачені в тому, що „добровільно вступили в каральний загін і брали особисту участь у вбивствах і катуванні совєтських громадян на тимчасово окупованих територіях Ленінградської і Новгородської областей". Підсудних: І. Морозова, А. Лапченка, А. Строганова, К. Самаренка, К. Виноградова названо „зрадниками родіни", які „заплатять по заслузі".

Совєтський Союз, його сателітні країни в Европі та деякі вільні країни підписали угоду, в якій зазначено, що фашистських слуг треба карати за їхні злочини — без огляду на те, коли вони вчинили злочини, себто без огляду на кількість років, що проминула від часу приписуваних злочинів. Таким чином чверть століття, що проминуло від часу закінчення війни, це жадна дата для совєтського судівництва. Але перед тим, як судити обвинувачених на найновішому процесі, як і на десятках подібних процесах у 1969-70 рр. в СССР, совєтське судівництво мало б посадити на лави підсудних тисячі працівників КҐБ та МВД, які 25 років не „бачили" злочинців, а тепер їх почали „бачити". Справжня, головна причина нових судів у СССР — не в приписуваних задавнених злочинах, а в намаганні ЦК КПСС залякати народи імперії, тримати їх далі під терором у стані послуху і страху.

ПРОФАНАЦІЯ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

(Міжнародний конґрес історичних наук у Москві)

Париж. — 16-го серпня закінчився XIII міжнародний конґрес історичних наук у Москві. Коли на XII конґресі у Відні, 1965 року, питався у мене один делеґат із Москви, чи я приїду на XIII з'їзд, то я висловив охоту побувати в „столиці трудящих усього світу", але з „задньою думкою", що її називали колись у Римі „резерваціо менталіс": приїду, якщо зникне там режим диктатури... Моє бажання не здійснилося, і я мусів залишити намір побувати в місті, що прославляється в совєтських піснях: „Москва моя, ти самая любімая".

Про конґрес я довідався деякі подробиці від знайомого французького історика, що брав у ньому участь. Він не мав ілюзії, збираючись на конґрес, бо знав, що московські представники „партійної науки" постараються зв'язати його з „Ленінським роком", століттям засновника большевизму. Однак, не сподівався, що господарі конґресу, московські історики, так безсоромно на тому міжнародному з'їзді учених людей ширитимуть культ Леніна.

На цьому конґресі не було деяких визначних істориків із вільних країн, що не хотіли бути в ролі статистів при „коронації" Леніна. Наприклад, професор Лондонського університету Ґ'юґ Сіто - Вотсон, котрий брав активну участь у попередніх міжнародних і с т оричних конґресах, тепер у Москву не приїхав. Після окупації Чехо - Словаччини військом „братніх країн" 21 серпня 1968 р. Сітон - Вотсон дав опублікувати свій протестаційний лист у лондонській газеті „Таймс". В тому листі він назвав вождів СССР „віроломними варварами".

Очевидно, бути в гостях у „Джінґісханів з атомовою бомбою" не мали охоти й деякі інші історики з вільних країн.

Однак і в цій ситуації на конґрес у Москву з'явилися історики із 45 держав у числі коло 3,500 осіб. Найбільше було істориків із так званих „соціялістичних країн". Совєтських істориків було майже 1,000 осіб. Як і раніше, історики комуністичного Китаю бойкотували також і конґрес у Москві, і мали поважну причину: вони не хотіли вступати в дискусії з „ревізіоністами" і „червоними царями" на їх власній території.

Порівняно з попередніми міжнародними конґресами московський з'їзд, — казав мені мій співбесідник, — був кепсько зорганізований. В цьому виявила себе відома "L'ame slave" (слов'янська душа), з добродушною іронією зазначив французький історик. Наприклад, щоб дістати квиток у театр або на екскурсію поза Москву, треба було стояти довго в черзі в університеті ім. Ломоносова. Якщо такий „організаційний хист" показують керівники індустрії та сільського господарства в СССР, то не диво, що совєтська економіка не виходить із кризи...

Історики з СССР і „народних демократій" були толерантні і чемні, коли слухали доповіді науковців - гостей на теми давноминулі, далекі від фактів і проблем сучасности: наприклад, про уживання срібла в країнах Далекого Сходу в XVI-XVII віках і подібне. Однак, коли історик із країни, де немає державної „опіки" над наукою, брався до теми, близької до сучасности, то представники комуністичної „партійної науки" насторожувались і голосно реаґували на твердження, незгідні з комуністичними догмами.

Так сталося під час реферату норвезького історика Рафто. Він критикував політику Леніна й Сталіна, які проголосили соціял - демократію за „головного ворога", учинили розлам у робітничому русі багатьох індустріяльних країн і таким чином допомогли перемозі фашизму.

Рафто в обережній формі зазначив, що Москва не має права „монополізувати" боротьбу проти фашизму. Зараз же запротестував представник совєтської „партійної науки", мовляв, Рафто „образив" уряд СССР. Цей протест міг декого з учасників конґресу здивувати, але ознайомлені з положенням науки в СССР історики розуміли, що інакше не могло й бути: історична наука під режимом московського Політбюра мусить виконувати „непомильні" накази партійних верховодів.

Для істориків, що вважають за свою повинність безсторонньо вивчати факти, не була до смаку „закуска", яку приготувала комуністична „партійна наука" колеґам із вільних країн. Совєтський історик Жуков прочитав реферат - „акафист" на хвалу Ленінові. Він говорив про „заслуги" Леніна для історичної науки, що слова Леніна були завжди такі добрі, як і його діла, що ім'я Леніна в пошані у соток мільйонів „трудящих" і що це ім'я викликає найбільший неспокій „у темних сил реакції"... Особливо старалися показати свою пошану до Леніна історики з комуністичної Східньої Німеччини.

Ці „молебни" до „канонізованого" Леніна на міжн а р о д н о м у конґресі змазав одним реченням історик-делеґат із Канади. Він сказав, що все це було „надто догматичне"...

Історик із Західньої Німеччини Єкель відважився порушити самопевність комуністичних партійних істориків. Він згадав словом співчуття кілька десятків істориків Чехо - Словаччини, що виявили себе прихильниками „політичної весни" в 1968 році і за це були покарані після окупації „братніми арміями". Цих істориків звільнено, і вони мусять заробляти на хліб фізичною працею.

Мій співбесідник не дав мені відповіді на питання, чи варто було їхати в Москву і віддати науку на поталу партійним службовцям.

Viator

М. Петрович

ЗА НОВІ ШЛЯХИ МІЖНАЦІОНАЛЬНИХ СТОСУНКІВ

Ми є свідками цікавих процесів у галузі міжнаціональних стосунків, що проходять в Західній Европі. Старі, довголітні свари й чвари між французами та німцями, що здавалось не матимуть кінця, належать уже до минулого. Молоде французьке й німецьке покоління хоче жити між собою в згоді, без воєн та проливу крови, раз на завжди викинути на смітник історії старі шовіністичні ресентименти, які запаморочували розум та серця попередніх поколінь і доводили до безупинної ворожнечі між цими обома народами. Нормалізація міжнаціональних стосунків прийшла також у Бельгії, і тільки ще в Північній Ірляндії пов'язані з релігією національні спори відіграють свою неґативну ролю.

Вдумливі й розумні люди в рядах польського та українського громадянства як у Польщі й Україні, так і на еміґрації прекрасно здають справу, що в спільному інтересі обох народів є також залишити стару ворожнечу і знайти спільну мову співжиття та злагоди. Це тим більше потрібне, що над обома народами завис кошмар російського імперіялізму, який різними методами й засобами, в Польщі лагіднішими, в Україні брутально-колоніяльними, намагається втримати свою геґемонію.

На превеликий жаль, свідомість спільних інтересів і спільної долі ще не цілком перемогла стару польсько-українську ворожнечу. Дуже часто, і то не тільки на еміґрації, зустрічаємося зі спалахом старих, сьогодні вже не актуальних й віджилих спорів. Частина поляків і далі думає про „ревіндикацію" західньоукраїнських земель, як українці, так і поляки аж надто часто згадують про старі кривди, які вже найвищий час забути і які цілком безпотрібно затрують доконче потрібне повітря злагоди.

Проблемою цих спорів та ворожнечі зайнявся нещодавно директор польських передач у радіо „Вільна Европа" Ян Новак, здавна відомий прихильник польсько-українського порозуміння. Притокою для окремої ним виголошеної радіоавдиції в цій справі був одержаний польським відділом з Польщі лист, в якому між іншим пишеться таке: „Не бороніть українців, бо ми зі сходу зазнали від них стільки кривди, що цим не здобудете популярности".

Відповідаючи на цього листа, п. Новак заторкує цілий ряд актуальних питань, над якими варто подумати не тільки полякам, але й українцям. „Застановімося на хвилину, — говорить у своєму пересиланні п. Я. Новак, — що краще служить нашим національним інтересам: підтримування багатовікових антагонізмів з усіми нашими сусідами чи, навпаки, намагання знайти площину взаємного порозуміння й ліквідації давньої ворожнечі".

„Ми були в стані безнастанної війни з українською меншиною. І до того антагонізми між польським суспільством та жидівською меншиною, яка мала за собою численну і впливову діяспору, розсіяну в цілому світі. Все це мобілізувало нам ворогів і приганювало пропольські сантименти в країнах Заходу, де приязнь до Польщі мала своє опертя в історичних традиціях. Чи той стан справ має також тривати у майбутньому? Чи лежить він в нашому національному інтересі? Хто сіє вітер, той збирає бурю. Хто підтримує в собі ворожість до всіх довкруги, той сам збуджує ненависть до себе. Як може втриматися нарід, оточений довкола самими ворогами й втягнений у боротьбу з усіми своїми етнічними сусідами?

„Саме та хвилююча думка змушує нас шукати кожної нагоди зближення з тими народами, що живуть об межу, що є спільниками нашої недолі, разом з нами, жертвами насильства, утиску й визиску, як і ми позбавлені вільного існування. Боронімо їх проти кривд. Пробуймо збуджувати почуття солідарности в обличчі того самого імперіялізму, підтримуймо їх свободолюбні змагання, виходячи із засади, що не можемо відмовляти іншим права на те, за що самі боремося, чого прагнемо і вимагаємо для себе".

Виходячи з цих засад, Я. Новак закликає своїх земляків як на батьківщині, так і на еміґрації, шукати взаємного порозуміння і зближення з українцями. Я. Новак бере в оборону ту українську невелику меншину, що живе в Польщі, і закликає своїх співгромадян приязно ставитися до цієї української меншини, не перешкоджати їй плекати свою культуру та релігію, бо це цілком не шкодить польським національним інтересам.

Думаємо, що ці благородні заходи п. Я. Новака і всіх співробітників п о л ьських радіовисилань „Вільної Европи", метою яких є зліквідувати в Польщі стару ворожнечу до українців, що особливо сильно проявляється серед польських переселенців зі сходу, з західньоукраїнських земель, заслуговують на найщиріше признання та підтримку. Від себе хочемо додати, що виселювали поляків з західніх земель не ми, а російсько-совєтський режим, і що так само проти української волі заселюють тепер українські землі росіянами з метою приспішити р у с ифікаційний процес і так зване „злиття націй".

Проти цієї шовіністично-російської акції веде завзяту боротьбу молоде покоління в Україні, серед якого немає вже будь-яких ворожих ресентиментів до поляків. Як правильно підкреслює п. Я. Новак, головним нашим ворогом є російський імперіялізм, і тому як українцям, так і полякам слід шукати спільного порозуміння, бо тільки спільними зусиллями вдасться нам перемогти спільного ворога.

Аналіза історичних фактів вказує на те, що польсько-українські міжусобиці, до речі спричинені зламанням яґайлонської засади рівноправности трьох націй, виходили тільки на користь російського імперіялізму й позбавили самостійности обидві нації. З цього слід витягнути науку і, спершися на засади ідей рівноправности й незалежности, шукати в майбутньому нових шляхів співжиття та порозуміння, як це роблять західньоевропейські народи.

Всі ці міркування повинна брати також до уваги й українська еміґрація, серед якої, на жаль, залишилося також чимало зі старої ворожнечі до поляків. Це часто проявляється на сторінках української преси у формі чи то необ'єктивних спогадів про минуле, чи суб'єктивного насвітлювання різних фактів минулого і сучасного, чи непотрібного й шкідливого роз'ятрювання старих ран.

Всім цим українським „патріотам" варто застановитися над думками п. Я. Новака. Не розвогнюймо старої ворожнечі, бо „хто сіє вітер, той збирає бурю". Намагаймося знайти з нашим польським сусідом спільну мову і створити спільний фронт боротьби. Бо цього вимагає українська визвольна справа.

М. Дем'янчук

ГАНЕБНА СУТЬ БОЛЬШЕВИЗМУ

Про банкрутство комунізму як ідеології та про провал совєтської централізованої економічної політики пишеться в пресі багато, а все таки не забагато.

Так, як большевицька пропаганда шукає щораз інших метод ловлення наївної рибки, так на людях, що знають большевицьку дійсність з практики, зі свого власного досвіду, лежить обов'язок виявляти всі ті їм відомі большевицькі методи і освідомлювати наш та чужинецький загал про дійсне обличчя большевизму.

Хтось із -поміж наших людей подумає: таж нас не треба освідомлювати про суть большевизму, бо ми його знаємо, ми від кривавих совєтських опричників утікали в світ-заочі. Але дійсність доказує, що ще й тепер, коли про большевицький терор написано так багато, у вільному світі є ще наші збаламучені брати - „проґресисти", що цупко тримаються своєї віри в те, що Україна процвітає як самостійна держава, український народ живе в достатках, а все те, що пишуть про дійсний стан — це, мовляв, злобна „фашистська пропаґанда".

Є ще серед нашого старшого громадянства сотні свідків того „воєнного комунізму", що коштував нашому народові сотні тисяч, а то й мільйони жертв. Пам'ятаємо добре, як то большевики кинули були в маси солдатства російської армії клич: „война войнє", цебто не треба більше воювати, ми проти проливу крови пролетаріяту всіх країн. А водночас із тим большевики творили з усяких кримінальних елементів „червону ґвардію", що розстрілювала без розбору інтеліґенцію, священство та людей з інших верств суспільства. Не забули ми також, як старшинам царської армії роз'юшена юрба червоногвардійців зривала погони із зірками, прибивала ті зірки цвяхами до живого тіла і викроювала на живому тілі погони. Тепер самі совєтські старшини носять золоті погони із зірочками. Знесено було зненавиджений титул „міністра" і заступлено його титулом „комісара", але на протязі літ титул міністрів большевики привернули.

Після большевицького перевороту ударним гаслом було: „Земля селянам — фабрики робітникам!" А що сталося з бігом часу? Селянам відібрано їх прадідівську землю, загнано їх у колгоспи і залишено їм лише маленькі присадибні наділи, а робітник став предметом куди більшого визиску, як за капіталістичного ладу. Гроші, як засіб виміни дібр, большевики обіцяли скасувати, а тепер самі вони стараються здобути чужинну тверду валюту. Робітники і селяни мають у „соціялістичній батьківщині" далеко менші права та далеко гірші умовини життя й праці, як робітники й селяни у західніх державах світу. Большевицькі горлачі обіцяли безплатне навчання дітвори у початкових, середніх і високих школах, — тепер лише до початкових шкіл відноситься ця обіцянка.

Усі реформи, що їх з початком свого існування впроваджувала большевицька влада в життя, як, наприклад, розгнуздана вільна любов, контроля учнівськими ячейками роботи учителів та управителів шкіл — не витримали життьового іспиту. Тепер ґльорифікується знову родину як основну клітину суспільства. У книжці п. з. „Вам, молодята", виданій у Києві в 1969 році, серед багатьох інших статтей, подибуємо: „Порядність, такт і доброта", „Абетка виховання", „Правила хорошого тону", „Про моди", „Чоловік у фартусі" — все те, що давніше з погордою та презирством називали большевики „буржуазними забобонами". У згаданій книжці ставиться справу подружжя серйозно й поважно, подається різні поради та вказівки новоженцям.

А вже найбільш цинічною є взята з конституції СССР фраза: „Найціннішим з усього є людина". Ми добре пам'ятаємо, що засадою самого Леніна було „краще розстріляти 99 невинних, як випустити з рук одного винного"! От така була для Леніна вартість людини! Такий він був „гуманіст"!

Уже з наведених вгорі прикладів, — а вони ніяк не вичерпують арсеналу злочинів большевицької влади на протязі 52 років її кривавого панування, — видно, що і колишня і сучасна большевицька верхівка обманювала населення своєї тюрми народів, а разом з тим старалася ошуканчими методами та брехнею з'єднувати собі прихильників у вільному світі. І так, як у себе вдома допровадили большевики комунізм до ганебної фікції, бо комунізму за залізною заслоною ніколи не було й немає, а є державний капіталізм російського імперського покрою, — так довголітня робота большевицької пропаґанди у вільному світі зазнала дошкульного краху. Відомо, як чисельно змаліла італійська комуністична партія, як зменшується членство в інших комуністичних партіях. Тому, об'єктивно судячи, маємо повне право ствердити факт, що большевизм зазнав так у себе вдома, як і у вільному світі повного провалу. І лише завдяки досконало розбудованій системі пропаґанди, підкупу і терору наслідки того провалу не так легко відчувати. Але, як це підтверджують голоси розумних людей потойбіч залізної заслони, ніщо вже не врятує російсько-большевицької імперії від остаточного розвалу.

Інша справа, що вільний світ не сміє заколисувати себе думкою, що большевицька імперія котиться до упадку і тому немає потреби її підштовхувати. Большевики ще настільки сильні, що загрожують поважно вільному світові, в чому їм багато допомагають всякі лівацькі організації та по-лівацькому настроєні люди на високих постах в різних країнах.

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ЦеСУС — 1970 Р.

РЕЗОЛЮЦІЇ

(2)

Ми вважаємо, що занепад національних меншостей перед асиміляційним процесом до великої міри спричинений характером і філософією тих громадських систем, в яких ми перебуваємо. З тієї причини ми вважаємо, як обов'язок у к р а ї н с ь кої громади, з студентами в авангарді, бачити себе як національну меншість, що є зв'язана з іншими національними меншостями і мусить ввійти в активний політичний зв'язок з ними, щоб змінити сучасне наставлення наших країн проти всіх національних меншостей. Ми вважаємо, що українська громада, яка бореться за самоіснування, мала б бути більше духовно зв'язана з іншими етнічними групами, ніж відчувати приналежність до матеріяльно-технологічної системи наших країн. Ми вважаємо, що психологічне і політичне пов'язання української громади з іншими рухами для поширення зрозуміння в загальному суспільстві і підтримки для меншостей є процесом, який додасть життя до концепції існування нашої національности.

10. Конґрес ЦеСУС закликає всі українські студентські угруповання відбувати свої заняття виключно українською мовою, як також вивчати та плекати живу літературну українську мову.

РЕЗОЛЮЦІЇ КОМІСІЇ „СКВУ ТА ГРОМАДСЬКИЙ СЕКТОР"

Конґрес ЦеСУС, розглянувши стан українського громадського життя в діяспорі, виносить такі постанови і пропозиції:

1. Конґрес ЦеСУС стверджує, що українське суспільство знаходиться в переломовому стані, у якому завершиться перехід керівництва громадського життя в руки нового покоління. Цей факт вимагає, щоб сучасне керівництво спрямувало всі зусилля для конструктивного і послідовного завершення цього процесу. Від успішного і своєчасного завершення цього процесу залежатиме майбутність нашого суспільства в діяспорі. Якщо теперішнє керівництво українського громадського життя належно не доцінить тих справ і не поробить потрібних висновків з теперішньої ситуації, тоді треба буде числитися з втратою цілого покоління, з занепадом українського г р о м а д с ь кого життя та з втратою дотеперішніх здобутків.

2. Конґрес ЦеСУС стверджує з жалем, що керівники українського громадського життя не виявляють належного зрозуміння для цієї проблеми, доказом чого є те, що в багатьох наших організаціях не допускається молодого покоління на відповідальні становища. Зокрема зустрічаємося з абсурдною і трагічною ситуацією, що провід молодіжних організацій знаходиться в руках людей майже виключно старшого покоління. Конґрес ЦеСУС вимагає, щоб ці організації у власному інтересі і в інтересі всього нашого суспільства змінили політику і забезпечили передання керівництва в руки молодшого покоління.

3. Конґрес ЦеСУС звертається до Секретаріяту СКВУ з такими проханнями:

а) впорядкувати справу календаря н а ц і о нальних святкувань, себто встановити, які національні річниці зобов'язують наше громадянство як цілість;

б) звернути увагу на форму і зміст національних святкувань, з пляном забезпечити їх високий рівень та пристосувати їх до теперішнього часу;

в) зорганізувати відповідний апарат для особистого обміну молоді та молодіжних провідників між країнами українського поселення.

4. Конґрес зобов'язує Управу ЦеСУС створити мережу громадських організаторів з колишніх студентських провідних діячів, які були б до диспозиції студентських громад у діяспорі. Завданням громадських організаторів було б виробляти програму для зміцнення студентської та загальногромадської праці.

5. Конґрес ЦеСУС звертається до всіх наших установ, щоб вони уможливлювали затруднення для наших студентів у вакаційний час.

6. Конґрес ЦеСУС закликає Управу ЦеСУС створити Фонд Українського Студента, себто призначати щонайменше один день в році для збірки між громадянством на потреби ЦеСУС.

7. Стверджується, що неможливим є створити одну організацію, яка охопила б всіх українців, бо кожна людина має право на свободу думки і віри. Все ж таки, треба підкреслити, що в сучасних умовах, в яких перебуває наш народ, конечно потрібним є, щоб всі українці, особливо в діяспорі, стояли солідарно плече-об-плече в обороні нашої справи. Тому, що ми не маємо своєї вільної держави, ми не можемо дозволити на шкідливі незгоди. Отже, ще раз підкреслюється, що наші різноманітні політичні організації і разом з ними афілійовані молодіжні й студентські товариства мусять співпрацювати між собою. В цій справі студенти мусять стати авангардом.

РЕЗОЛЮЦІЇ КОМІСІЇ „УКРАЇНСЬКА ЦЕРКВА"

1. Конґрес ЦеСУС уважає, що для збереження українського характеру в наших церквах є необхідним, щоб у всіх українських церквах літургія відбувалася в літературній українській мові.

2. ЦеСУС підтримує прямування Української Католицької Церкви до створення Українського Католицького Патріярхату у висліді Четвертого Архиєпископського Синоду.

3. ЦеСУС закликає всі українські Церкви до співдружности і ближчої співпраці для загального українського добра.

(Кінець.)

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

П'ятниця, 25-го вересня 1970 року

Відрудеться ВЕЧІР з ПРОЗІРКАМИ, відомого нашого мандрівника з камерою

Д-ра Дениса Стахіва:

У НАС Й В КРАЇНІ ВУЛЬКАНІВ

I. У нас. Чотири пори року — зимові ефекти, весна пробуджує дерева, квіти, розквітає літо, осінь золота...
II. Враження з Гаваїв: вулькани, тропікальна рістня, море й усміхнені люди.

Початок о 8-ій год. вечора

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ АРХИЄП. СИНОДУ УКЦ 29. IX. — 4. X. 1969 В РИМІ

FIRST ANNIVERSARY of Synod of Ukrainian Catholic Bishops in Rome Sept. 29 - Oct. 4, 1969

У перші роковини 4-го Архиєпископського Синоду Української Католицької Церкви в Римі в днях 29. IX. — 4. X. 1969 Краєве Товариство за Патріярхальний Устрій УКЦ видало

Пропам'ятну Коверту

Заохочуємо мирянство УКЦ придбати, вживати якнайбільше ці коверти в переписці та причинитися до сцементування мирянства в боротьбі за помісність нашої Церкви.

Коверти в ціні $1.00 за 10 штук плюс 12 центів на пересилку першою клясою можна набути в адміністратора розсилки. Ввесь прихід призначений на Патріярхальний Фонд.

ROMAN P. SMYK, M.D.
Coal City, Illinois 60416

Невже маємо право стояти осторонь боротьби за українську душу молодого покоління?

ТОВАРИСТВО „РІДНА ШКОЛА" в ДІТРОЙТІ

під патронатом

УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

влаштовує

в СУБОТУ, 3 ЖОВТНЯ 1970 р. о год. 7-ій веч.
в залі УКРАЇНСЬКОГО ОСЕРЕДКУ
при вул. Карпентер

СВЯТКОВЕ ВІДЗНАЧЕННЯ

20-РІЧЧЯ ПРАЦІ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

ПРОГРАМА

Частина перша

Виступи ХРИСТИНИ ЛИПЕЦЬКОЇ (меццосопран), ОКСАНИ СКИПАКЕВИЧ (фортепіян), АНДРІЯ ЦАПА (скрипка)

Виконання уривку п'єси М. Куліша „Мина Мазайло" під мистецьким керівництвом артистки КАТЕРИНИ БРАНКИ-КРИВУЦЬКОЇ.

Частина друга

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

Діловий Комітет запрошує прибути усю Українську Громадськість великого Дітройту.

Квитки вступу 8 дол. від особи, 6 дол. від молоді й емеритів, можна набути в кредитівках „Самопоміч" і „Будучність", та в крамниці Гарашевського.

СЕНАТ СХВАЛИВ ПРОЄКТ, щоб призначити 750 мільйонів долярів на організацію 150,000 нових варстатів праці для тих осіб, які довший час не мають праці. Це мало б статися у фінансовому році 1971-ім. В 1972-му році число нових варстатів мало б бути збільшене до 250,000, а пізніше його треба б збільшувати аж до 1974-го року. Нові варстати праці мали б бути створені в таких ділянках, як опіка над здоров'ям, публічна безпека, освіта, контроля над чистотою повітря, мешканеві проєкти і т. п. Цей проєкт має ще схвалити Палата Репрезентантів.

Осередок Наукового Товариства ім. Шевченка

при співучасті

Громадських Організацій у Філядельфії, Па.

ЗАПРОШУЄ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО НА

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ-ЗУСТРІЧ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ

50-ліття наукової праці

головного редактора Енциклопедії Українознавства

проф. д-ра ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА

в суботу, 10-го жовтня 1970 р. о год. 6-ій веч.

у катедральній Авдиторії при вул. Френклін і Бравн у Філядельфії, Па.

Чеки на карти вступу 15.00 дол. від особи (студенти — 10.00 дол.) проситься виповняти на: SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY і пересилати до 4-го жовтня ц. р. (та резервувати столи тел. 455-5273) на адресу

Dr. Wolodymyr Pushkar c/o Shevchenko Scientific Society
5014 N. 11th Street, Philadelphia, Pa. 19141

Весь дохід з імпрези призначений на фонд видання дальших томів гаслової частини Енциклопедії Українознавства.

Допоможім усі українській вільній науці, бо — „ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА" — ЦЕ НАЙКРАЩА ЗБРОЯ ЗА ПРАВДУ УКРАЇНИ!

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ — ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

— та —

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ

при співучасті Відділів ТУІА
БОСТОН, БОФФАЛО, ВАШИНҐТОН, СИРАКЮЗИ та ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

запрошують своїх Членів та Гостей на

ТРАДИЦІЙНУ ОСІННЮ ЗУСТРІЧ

в днях 3 й 4 жовтня 1970 р. на Оселі УНС „Союзівка"

- У програмі: КЛК влаштовує тенісові змагання за чашу д-ра Я. Рожанковського. Початок: субота, 3-го жовтня, год. 10-та рано (льосування).
- По полудні відбудеться ПІКНІК Членів ТУІА, КЛК та їхніх Гостей.
- Вечером коктейл, спільна вечеря, а опісля ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ.
- В неділю по Богослуженні у Каплиці Союзівки, відбудеться закінчення змагань КЛК, спільний обід та інші розваги.
- ВП. Гостей та Членів ТУІА й КЛК просимо замовляти кімнати в Управі Союзівки — тел. (914) 626-5641.

ПРОГРАМА:

СУБОТА, 3-го ЖОВТНЯ 1970 р.
Тенісові змагання КЛК за чашу д-ра Я. Рожанковського. Льосування і початок год. 10.00 рано.
Сходини членів ТУІА, год. 3 по пол. У програмі інж. Вячеслав Вишневський виголосить доповідь та висвітлить прозірки про: „Архітектурні пам'ятки старинного Києва".
Вечором коктейл, спільна вечеря а опісля ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ.

НЕДІЛЯ, 4-го ЖОВТНЯ 1970 р.
Богослуження у каплиці Союзівки.
Закінчення Тенісових Змагань КЛК та презентація чаші д-ра Я. Рожанковського.
Пополудні пікнік для членів ТУІА, КЛК та їхніх гостей.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

— та —

КРАЙОВИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 20-РІЧЧЯ СМЕРТИ ГЕН.-ХОР. Т. ЧУПРИНКИ

повідомляють, що

в неділю, 27-го вересня 1970 о годині 2-ій по полудні

У ВЕЛИКІЙ ЗАЛІ
MANHATTAN CENTER, 311 W. 34th Street, NEW YORK CITY

— відбудеться —

ВСЕНАРОДНА ПРОТЕСТАЦІЙНА МАНІФЕСТАЦІЯ

У 20-РІЧЧЯ ГЕРОЙСЬКОЇ СМЕРТИ ГОЛОВНОГО КОМАНДИРА УПА, ГЕН.-ХОР. РОМАНА ШУХЕВИЧА — ТАРАСА ЧУПРИНКИ

ПРОТИ ПОНЕВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА ЙОГО ПРАДІДІВСЬКІЙ ЗЕМЛІ, ВИНИЩУВАННЯ ЙОГО РЕЛІГІЇ Й КУЛЬТУРИ, РУСИФІКАЦІЇ ЙОГО І ГРАБУВАННЯ МОСКВОЮ ПРИРОДНИХ БАГАТСТВ УКРАЇНИ.

- Це має бути завершенням усіх маніфестацій, що відбулися цього року в різних місцевостях східних стейтів ЗСА.

Відкриття: адв. Р. Гутлевич. Промовці: проф. д-р Л. Добрянський, проф. І. Вовчук. Мистецька частина: хор „Думка", збірна рецитація членів СУМА і Пласту; Мистецьке слово — арт. Е. Курило.

ВІЗЬМІМО ВСІ МАСОВУ УЧАСТЬ У ЦІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ!

Ректор В. Янів з доповіддю в УВАН у Вінніпеґу

У зв'язку з підготовкою Ювілею з нагоди 50 річного існування Українського Вільного Університету, ректор УВУ Володимир Янів вже вдруге цього року відвідав Вінніпеґ. Крім відвідин громадських установ і преси, гість з Мюнхену мав довші наради з організацією Алюмнату УВУ. Як попереднього разу, так і тепер, д-р В. Янів виступив з публічною доповіддю в Домі Української Науки перед авдиторією УВАН. Цікава тема його доповіді „Українська родина в творчості Симоненка" стягнула 1-го вересня чисельну слухацьку публіку.

Доповідач назвав Симоненка бардом патріотичних пісень і при детальній аналізі поета підчеркнув, що поза всякий сумнів існує в творчості поета один великий пеан на честь української родини, яка залишилася через століття та була твердим заборолом перед знищенням нації. Розуміння родини в Симоненка традиційне, в якій часто виступає дідо, як символ розуму та досвіду. В українській духовості, сказав доповідач, є щось незнищиме, інстинкт, який часами важко збагнути. Він теж завважив, що центральною постаттю української родини є мати. Це без сумніву, говорив д-р Янів, має свій великий ефект на українську сантиментальність.

В запитах і дискусії, яка вив'язялася після доповіді, приявні підносили потребу авторитету батька, як виразника теж фізичної сили та агресії, зокрема батьківський вплив важливий у вихованні мужеського покоління. В дискусії забирали слово мґр. Р. Сенчук, інж. А. Качор, п-і Н. Вашук, проп. І. Р. Ковалевич, ред. А. Добрянський, М. Дзвоник.

Доповідь ректора УВУ В. Янова пройшла з повним успіхом. Приявних, а зокрема гостя, привітав від УВАН д-р М. Г. Марунчак, який теж проводив сесією. Про поїздку гостя по північно-американському континенті розказала д-р І. Тарнавецька, голова Алюмнату УВУ. Подяку гостеві за доповідь передав іменем приявних д-р Б. Мартинович. З приємністю треба відмітити, що в товаристві д-ра Янова була його Дружина, довголітня секретарка Енциклопедії Українознавства, яку приявні привітали сердешно.

М.М.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 ав.

● **З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку** повідомляють, що в п'ятницю 25 вересня ц. р. відомий мандрівник-фотограф, д-р Денис Стахів виголосить доповідь „У нас і в краіні вульканів", ілюстровану численними прозірками. Доповідач з'ясує „у нас" — чотири пори року, з зимовими ефектами та пробудженням весни, з розквітлим літом та золотою осінню. З своєї подорожі по Гаваях представить тамошні вулкани, тропікальну рістню і всміхнених людей. Початок о год 8 веч.

Надійшла до нас сумна вістка, що в серпні 1970 р. відійшов у Вічність

д-р філософії МИХАЙЛО ҐУПАЛОВСЬКИЙ

був. професор гімназії в Хусті, Карп. Україна, в'язень мадярського табору у Варя-Ляпош. Пізніше по повороті із десять-літнього заслання на Уралі, жив з ріднею в Чехословаччині.

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ відбудеться в Катедрі СВ. НИКОЛАЯ в CHICAGO, дня 3-го ЖОВТНЯ 1970 р. о год. 8:30 рано.

Замість квітів на могилу Дорогого Приятеля нашої Родини, складаю на виховання українських хлопців в Арґентині 10.00 долярів.

НАТАЛКА БАЛИЦЬКА

Ветерани Армії Грузинської Демократичної Республіки (1918-1921 рр.) з глибоким смутком повідомляють, що на чужині упокоївся Головнокомандувач Армії Незалежної Грузії — ГЕНЕРАЛ

Георгій Іванович Квінітадзе

ПАНАХИДА в Українській Православній Церкві Всіх Святих, в неділю, 27 вересня 1970 р. о год. 11:00 ранку. 206 Іст 11-та стріта

Григорій Абуладзе з дружиною, з великим смутком повідомляють про несподівану смерть Дорогого БРАТА

Євтихія Абуладзе

поет й предсідник Грузинського Об'єднання в Сошо-Монбельярд, Франція.

ПАНАХИДА в Українській Православній Церкві Всіх Святих, в неділю, 27 вересня 1970 р. о год. 11:30 ранку. 206 Іст 11-та стріта

Замість квітів на могилу

сл. п. **ОСИПИ ПАСІКИ**

на Фонд Церква в Потребі зложили 10.00 долярів

Л. і М. СТЕБЕЛЬСЬКІ

Замість квітів на могилу Дорогого Директора Української Гімназії у Мюнхені-Фраймані

сл. п. проф. **ОМЕЛЯНА ЦІСИКА**

на Фонд Церква в Потребі зложили бувші учні:

Ю. Форович-Кокоруд	$25.00	Р. Соневицький	$10.00
І. Мастикаш-Старожитник	20.00	Л. Кузик-Стебельська	10.00
Я. Куровицький	20.00	Т. Борис-Сторожинська	5.00
І. Стецура-Павлович	15.00	Л. Блонарович	5.00
Д. Покінська	10.00	С. Чижович	5.00
Л. Зелик	10.00	В. Маркусь	5.00

Разом $140.00

В глибокому горю повідомляємо Рідню, Приятелів і Знайомих, що дня 21-го вересня 1970 р. упокоїлась в Бозі, на 71-му році життя наша Найдорожча МАМА і БАБУНЯ

бл. п. НАДІЯ з АЛЕКСІЄВИХ ВИСЛОЦЬКА

вдова по бл. п. ІВАНОВІ ВИСЛОЦЬКОМУ

ПАНАХИДА в п'ятницю, 25-го вересня 1970 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Музика і Син, 2157 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill.

ПОХОРОН в суботу, 26-го вересня 1970 р. о год. 9:30 ранку з того ж похоронного заведення до катедри св. Володимира, а опісля на цвинтар Elmwood Cemetery.

В глибокому смутку:
доньки: ОЛЬГА ТРИТЯК з мужем ВОЛОДИМИРОМ
ГАЛЯ РАДЗІХОВСЬКА з мужем ІВАНОМ
сини: ІГОР ВИСЛОЦЬКИЙ з дружиною МАРІЄЮ
ОЛЕГ ВИСЛОЦЬКИЙ з дружиною МАРІЄЮ
і 9 внуків

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що дня 11-го вересня 1970 року ненадійно відійшла у Вічність

бл. п. СТЕФАНІЯ ТИМЧИШИН

залишаючи у смутку

брата МИКОЛУ в Канаді
сестру ЕВГЕНІЮ в Україні
сестру МАРІЮ в Югославії
та дальшу Рідню і Приятелів в Америці

ПОХОРОН відбувся 15-го вересня 1970 р. з церкви св. Михаїла в Гартфорді, на Український Католицький Цвинтар в Ґлестонбері, Конн.

Головна Управа Українського Лікарського Товариства Північної Америки повідомляє, що

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ ТА БАЛЬ

У 20-РІЧЧЯ УЛТПА

ВІДБУДЕТЬСЯ

в суботу, 31-го жовтня 1970 року в Statler Hilton Hotel

7-ма Евеню і 33-тя вулиця, НЮ ЙОРК, Н. Й.

Подробиці в дальших оголошеннях.

Маруся Бек гостем Окружної Ради

Цього року минуло 15 років, як постала в Рочестері, Н. Й., Окружна Рада Союзу Українок Америки, яка нараховувала в той час 5 Відділів, а саме: 6 і 47 Відділи в Рочестері, 49 в Боффало, 68 Сиракюзи, та 57 в Ютиці, Н. Й. За п'ятнадцять років існування ця Окружна Рада зросла до 12 Відділів.

Для відзначення цієї річниці відбувся 11-го квітня в Ютиці, Н. Й., Окружний З'їзд усіх відділів, а вечором Святочний Бенкет. На цю імпрезу запрошено представницю із Головної Управи, п. Наталю Чапленко, бувшу голову О. Р. та її організаторку п. Софію Онуфрик і пані Марусю Бек із Дітройту.

Наради відбулися ділово. Цікаво було слухати звітів праці поодиноких відділів. Можна бути гордими із досягнень, які деякі поодинокі відділи мають. Гуртки книголюбів, покази народньої ноші, телевізійні програми, виставки народнього мистецтва, збірки на Фонд Наглої Потреби, збірки на потерпілих в Югославії та на Фонд Церкви в Потребі, опіки над школами українознавства в Европі, опіки над визначними діячами, що доживають віку в Европі, чи інших країнах світу т. зв. Бабусями, дитячі світлички — це тільки декілька ділянок, де наші жінки виказали великий вклад праці.

Після дискусії вибрано нову Окружну Раду, на голову якої перевибрано п. Марію Когутяк, із Ютики.

Вечором відбувся бенкет. Привітання склали п. Наталя Чапленко від Головної Управи СУА, п. Софія Онуфрик, як бувша голова О. Р. та від громади міста Ютика о. Лукашевич, і представники різних громадських організацій.

Прекрасну промову виголосила пані Маруся Бек, яка докладно зупинилась на розвиткові жіночого руху, зокрема в Америці. Промова викликала зворушення слухачів, а головно молодших союзянок, які вперше мали нагоду її почути. Можемо радіти, що маємо таку свідому українку в рядах нашої організації.

Бенкет уприємлила своїм прекрасним співом п. Ганна Шерей, яка при супроводі мгр. Зенона Савицького проспівала декілька пісень, за що отримала від слухачів китицю рож.

Святочного настрою додала по мистецьки уложена виставка народнього мистецтва — вишивок, кераміки, різьби і ляльок в народньому вбранні по одному боці залі, а на другому красувалися прекрасні картини знаної всім в Ютиці і поза нею малярки п. Оксани Лукашевич, а під ними привезені п. Наталею Чапленко книжки жіночого пера, видані в часі між двома останніми Конвенціями СУА.

12-го квітня відбулася нарада культурно-освітніх референток О. Ради, якою проводила п. Наталя Чапленко. Ведення панелю спочивало в руках п. Ірини Руснак, організаційної референтки О. Р. з Рочестеру. Присутні вислухали трьох доповідей на теми:

П-і Н. Чапленко — „Обсяг діяльности культурно-освітньої ділянки", п. Ірина Запаранюк (Ютика) — „Обрядовість у праці СУА", та п. Володимира Величко — „Книжка у праці СУА". П-і д-р Єржієвська відчитала доповідь „Народний стрій у праці СУА". Всі ці доповіді були цікаві, і варта, щоб і інші відділи могли їх послухати. Питання заторкнуті докладно передискутовано. Заплановано звернути увагу на обрядовість в нашому народі, яку треба відтворювати, щоб таким чином могли ми на ній виховувати свої діти. Звернути увагу на чистоту нашої мови, і не засмічувати її іншими мовами, чи закінченнями, чужими нашій мові. Організувати гуртки книголюбів, щоб таким чином поширювати нашу літературу серед нашого жіноцтва. Побажані тут також гуртки юних книголюбів. Вшанування виставок книжок, зустрічі із письменниками допоможуть і захотять їх до дальшого писання.

В ділянці ноші — дбати про чистоту нашого народнього вбрання, старатися додержуватися стилю і не модернізувати його. Нашу вишивку повинні ми застосовувати в модерному житті, головно в жіночих та дитячих одягах. Виникла потреба виготовлення коротких фільмів, або комплетів прозірок із всіх наведених ділянок нашої культури, щоб при їх допомозі мовить в наших школа, як теж молодечих організаціях, могла краще вивчати та засвоювати собі все це в пам'яті.

Нарада закінчилася пізно по полудні і всі присутні роз'їхалися під її впливом з постановами та плянами до дальшої праці у своїх відділах.

Наприкінці хочу, додати, що такі наради корисні і конечні, бовони координують працю між Головною Управою та відділами. Всі разом спільно зможуть домогтися кращих осягів, як працюючи самі, без плянів та напрямних.

Мирослава Приймак
пресова референтка Окр. Ради Рочестер, Н. Й.

ФОНД СКВУ

ЖОВТЕНЬ І ЛИСТОПАД 1970 — МІСЯЦЬ ЗБІРКИ ПОЖЕРТВ НА ФОНД СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Згідно з рішенням Президії Секретаріяту СКВУ та в погодженні з українськими центральними репрезентаціями, які в цій справі вже видали власні заклики, переводиться в місяцях жовтні та листопаді загальна збірка на Фонд СКВУ у всіх країнах українського поселення.

Звертаємося до всього українського громадянства зі закликом вплачувати пожертви на Фонд СКВУ. Ваші пожертви уможливлять скріпити фінансову позицію Секретаріяту СКВУ, а разом з цим перевести в життя започатковані проєкти та намічені пляни загальноукраїнського характеру, в тому:

1. Перевести статистичний облік українських поселень,
2. Зорганізувати загальноукраїнську пресову службу для внутрішньої та зовнішньої інформації та зв'язку,
3. Завершити працю Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради над впорядкуванням нашої виховної системи та українського шкільництва,
4. Поширити та скріпити працю Світової Ради Суспільної Служби,
5. Реалізувати плян загальноукраїнської культурної політики як засобу збереження українськості духовости та розвитку українського суспільства за межами України,
6. Підготовити та перевести світовий конгрес української вільної науки у з'вязку з 50-річчям Українського Вільного Університету та завершити оформлення Світової Ради Української Вільної Науки,
7. Дати всебічну допомогу в організаційній праці українському студентству, зорганізованому в Центральному Союзі Українських Студентів, а теж забезпечити координацію діяльности українських молодіжних організацій у країнах нашого поселення.

Всі ці проєкти і пляни будуть переведені в життя при передумові, що українська суспільність за межами України дасть всебічну і максимальну матеріяльну підтримку Світовому Конгресові Вільних Українців.

Вплата пожертв на Фонд СКВУ — це вплата національного датку на загальноукраїнські цілі для здійснення тих завдань, що їх на Секретаріят СКВУ наклав Перший Світовий Конгрес Вільних Українців.

Хай, отже, не буде ні одного українця, який би в жовтні чи листопаді 1970 року не вплатив своєї пожертви на Фонд СКВУ, не сповнив свого національного обов'язку супроти своєї найвищої громадської централі.

У нашому важкому змаганні за збереження нашого національного обличчя в країнах поселення, за розвиток наших культурних цінностей, нам необхідна плянова і систематична, на далеку мету діяльність на всіх відтинках нашого громадського життя, яку може забезпечити наш загальний національний координаційний центр у світі — Секретаріят Світового Конгресу Вільних Українців, покликаний в 1967 р.

Пожертви просимо надсилати на адреси центральних крайових репрезентацій, із зазначенням „На СКВУ":

в ЗСА — Український Конгресовий Комітет Америки
в Канаді — Комітет Українців Канади
в Европі — Координаційний Осередок Українських Центральних Громадських Організацій і Установ в Европі
в Австралії — Союз Українських Організацій в Австралії
в Аргентині — Українська Центральна Репрезентація
в Бразилії — Координаційний Українсько - Бразилійський Комітет; в Венесуелі — Українська Громада у Венесуелі, або безпосередньо на адресу бюра Секретаріяту Скву в Ню Йорку:

World Congress of
Free Ukrainians
P.O. Box 117,
Old Chelsea Station
New York, N.Y. 10011,
USA.

Час збірки на Фонд СКВУ буде часом, в якому вся наша українська суспільність матиме змогу засвідчити свою єдність, організованність та своє високе розуміння національного обов'язку.

Ню Йорк, жовтень 1970.

Президія Секретаріяту Світового Конгресу Вільних Українців

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВП. М. Л-ко, Ню Йорк: Подібних листів з Бразилії у нас призбиралося вже бодай пів сотні. Могло б здаватися, що між нашими поселенцями в тій країні самі тільки вдови з дрібними дітьми, що їх господарі з хат викидають. Після того, як справді таки „посипались" доляри у відповідь на надрукований в „Свободі" лист, наш кореспондент у Бразилії перевірив справу й виявилося, що „бідна вдова" має не тільки чоловіка, але цей й „приятеля". Радимо всім, щоб пересилали невідомими людьми пожертви про допомогу скеровували до ЗУАДКомітету у Філядельфії.

ВШ. Д-р Ю. К., Ню Йорк: Дякуємо за вістку в справі фармацевтів. „Свобода" інформувала про це вже раніше.

ВШ. Н. М-ко, Трентон: Наша порада для Вас і для всіх, що пробують „чудового ліку" на підставі газетних чи інших оголошень і реклям: порадьтеся свого лікаря!

ВШ. В. Л., Дітройт та інші: Честь і слава усім тим, що при різних сумних і веселих нагодах складають пожертви на добрі народні цілі! Але, наші газети також до тих цілей належать і якщо вони друкуватимуть проголошення тих пожертв не тільки безкоштовно, але часто ще й з доплатою, то незабаром не буде їх і разом з ними провалиться не одна інша „народна ціль".

ВШ. І. Р., Гемтремк: Допис про успіхи молодого члена УНСоюзу радо надрукуємо.

ВШ. Осередок СУМА, Чикаго: Це вже якийсь там раз з черги одержуємо в конверті з Вашою фірмою допис без супровідного листа і без підпису. Так одержані матеріяли кваліфікуються, як анонім, що їх не друкується. Цим разом перевіримо справу з Головною Управою. Це відноситься до всіх дописувачів: без уваги на те, як хто бажає собі підписати допис, редакція мусить знати автора і його адресу, бо без цього дописів навіть не розглядається.

ВШ. М. Д., Філядельфія: Дякуємо за „Голос Читача" до „Діялогу між братами", але в листі самі тільки загальники й нік не можемо збагнути, що Ви хотіли б сказати та до чого відноситься Ваші міркування.

ВШ. Н. Д., Клівленд: Ваш допис з 16-го вересня про „День Союзянки" це суто комерційна реклама. Про імпрезу ми радо подамо б редакційну хронікарську вістку, якщо про неї було б також платне оголошення.

Владика Іов прибув до ЗСА

Ірвінгтон, Н. Дж. (а. д.) — Єпископ Української Православної Церкви в Південній Америці Владика Іов прибув з Аргентини до ЗСА, щоб підлікувати здоров'я, після чого він повернеться до Аргентини. В неділю 20-го вересня ц. р., Владика загостив до української православної парафії св. Тройці в Ірвінгтоні, де відправив Службу Божу враз з настоятелем парафії о. протопресвітером А. Селепиною. Спів хор під орудою п. Олійника. Владика Іов в часі Служби Божої зворушливу промову до вірних, закликаючи всіх до згоди й єдности, а також не забувати про братів в Україні, які боряться за свої права. Після Служби Божої в церковній залі відбувся пікнік, на якому Владика поділився з присутніми своїми враженнями з Південної Америки.

Відбувся 12-тий Світовий Конгрес ТУСМ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

програмової сесії з участю понад тридцять дискутантів розгорнула і накреслила діяльність Товариства на наступні роки.

ТУСМ ДЕМОНСТРУЄ

В п'ятницю, 18-го вересня ц. р. перед відкриттям XII Світового Конгресу ТУСМ, місцевий осередок ТУСМ під проводом голови студента М. Гріна зорганізував демонстрацію перед будинком Масонік Темпел. Демонстрація була з нагоди виступу балету Мойсеєва з Москви. У демонстрації, крім великої кількости українських студентів з Дітройту та інших міст ЗСА і Канади, взяли участь також мадярські та польські студенти.

Під час демонстрації поширювано летючки проти Совєтського Союзу, культ обміну, русифікації, арештування українських інтелектуалістів та активу студіюючої молоді України.

Похід з транспарентами, українські пісні, та пояснення через голосники студентами Богданом Футалою (Ню Йорк), Олесем Черень та Ярославом Верещаком (Чікаго) інформували про ціль демонстрації тих, що входили до концертової залі. Під час демонстрації шістдесять студентів ТУСМ продісталися до концертової залі з окликами „Воля Україні!", „Москалі геть з України!", „Хай живе Бандера і Чупринка!" та розкинули летючки. Поліція придержала 20-ох студентів ТУСМ.

В суботу під час пополудневої сесії конгресу, делегати трихвилинними оплесками вітали звільнених товаришів.

В демонстрації взяли участь також голова Світової Управи ТУСМ Б. Кульчицький та голови Красних Управ ТУСМ Я. Березовський (Америка), Ю. Горіх (Канада) та І. Василик (Аргентина).

Демонстрацію закінчено п'ятихвилинною мовчанкою за поляглих героїв в Україні та відспіванням українського національного гимну.

УКРАЇНСЬКІ ТАНЦЮРИСТИ НА ТЕЛЕВІЗІЇ

Торонто. — Український танцювальний ансамбль „Дунай" із Ст. Кетеринс, Онтаріо, під керівництвом Ореста Самича, виступав на телевізійній популярній програмі НБС „Тудей Шов", у п'ятницю вранці 18 вересня. Ансамбль виконав „Український гопак"; у його складі — 30 молодих танцюристів.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ТАРЗАН, Ч. 6435. Д-р Доміні протестує і обурюється

Тарзане, що це таке?! Хто поклав медсестру Наомі до тої штуки?

Рішення прийняла вона сама, доктore Доміні! Ваша діягноза була така, що тільки операція хребетного стовпа могла б помогти їй. Вона рішилася стати пацієнткою тут — Момбая і вождя Меду. Вони думають, що можуть вилікувати її спаралізовані ноги — без операції!

Дурниця! Ти здивувала мене, медсестро Наомі! Тарзане, забери її геть з цього бруду!

Ні, докторе Доміні! Тарзан правий — я стала тепер пацієнткою доктора Момбая!